

PAROLE

Jääkäripataljoona 27:n Perinneyhdistyksen jäsenlehti

Syyskuu 2026 • nro 3 (367) • 95. vsk

JÄÄKÄRISÄÄTIÖ

Sisältö

- 3** Pääkirjoitus: Jääkäripataljoona 27:n Perinneyhdistyksen kesämatka 24.–26.7.2026

4 Kolumni Vesa Valtonen: Jääkärien rintamavaiheesta 110 vuotta

5 Jääkäripataljoona 27:n Perinne yhdistyksen kesämatka: Jääkärien jäljillä Riian ympäristössä

8 Syyskokouskutsu

9 Kesäretki Parolannummelle
- 12** Nuorin jääkäri Viron vapaussodassa

16 Jääkäri Ulrik Kantolan hautamerkki

18 Lapin jääkäreille uusi komentaja

20 Sotaretki Sallaan

23 Hammelburgin varuskunta täytti 70 vuotta

26 Kirjallisuutta

Osastojen yhteyshenkilöt

Osasto (vast.)	Nimi	Puhelinnumero	Sähköposti
Rekisteröidyt Osastot			
Etelä-Pohjanmaa	Juhani Passi	050 322 3469	etela-pohjanmaa@jp27.fi
Helsinki-Uusimaa	Pekka Sillanpää	040 749 0666	hki-uusimaa@jp27.fi
Kanta-Häme	Pertti Kiviniemi	0400 846 956	kanta-hame@jp27.fi
Keski-Suomi	Hannu Mäkisalo	050 3137718	keski-suomi@jp27.fi
Kuopio	Seppo Räihä	040 591 4611	kuopio@jp27.fi
Lappi	Markku Aherto	0400 823 520	lappi@jp27.fi
Länsi-Pohja	Risto Esko	040 501 4131	lansi-pohja@jp27.fi
Pirkanmaa	Timo Tulosmaa	040 744 0565	pirkanmaa@jp27.fi
Pohjois-Pohjanmaa ja Kainuu	Mauno Ainasoja	040 8457174	pohjoipohjanmaa@jp27.fi
Satakunta	Hannu Kyrövaara	040 732 5360	satakunta@jp27.fi
Vaasa	Latvala Raimo	050 358 0274	vaasa@jp27.fi
Varsinais-Suomi	Kyösti Vuontela	0500 910 402	varsinais-suomi@jp27.fi
Alueet			
Etelä-Karjala	Jorma K.O.Ignatius	040 503 6499	etela-karjala@jp27.fi
Kymenlaakso			kymenlaakso@jp27.fi

Pääkirjoitus

Vapaus perintönä

Teksti **Mikko Ilkko**

Jääkäriiliikkeen synty liittyy aikaan, jolloin Suomen tulevaisuus oli epävarma. Nuoret suomalaiset lähtivät rohkealle ja vaaralliselle tielle hankkiakseen sotilaskoulutusta ja valmistautuakseen siihen päivään, jolloin Suomi voisi olla vapaa ja itsenäinen. He eivät voineet tietää, millaiseksi Suomen historia muodostuisi tai millaisia uhrauksia itsenäisyys vielä vaatisi.

Tänään voimme tarkastella jääkärien toimintaa historian tuntuman lopputuloksen valossa. Samalla on syytä pohtia, mitä jääkäriperintö merkitsee meille tämän päivän suomalaisille.

Perinne ei ole vain menneiden tapahtumien muistamista. Se on myös niiden arvojen ymmärtämistä, jotka ohjasivat ihmisiä toimimaan yhteisen päämäärän puolesta. Jääkärien esimerkissä korostuvat rohkeus, oma-aloitteisuus, velvollisuudentunto, yhteishenki ja usko siihen, että omalla toiminnalla voi vaikuttaa tulevaisuuteen.

Näitä arvoja voi tarkastella myös Suomen rajojen ulkopuolella. Viron vapaussodassa vuosina 1918–1920 suomalaisilla vapaaehtoisilla oli tärkeä rooli. He lähtivät auttamaan naapuri-

kansaa tilanteessa, jossa Viron itsenäisyys oli vakavasti uhattuna. Vapaaehtoisten joukossa oli myös jääkäreitä, joiden sotilaskoulutus ja kokemus olivat arvokkaita. Kuten Jussi Niinistön tässä lehdessä julkaistavasta artikkelista käy ilmi, heidän panoksensa oli osa Suomen ja Viron kansojen välistä historiallista yhteyttä.

Niinistön mukaan Viron vapaus-sota tarjosi myös kymmenille Saksasta Suomeen vasta vapaussodan jälkeen palanneille jääkäreille mahdollisuuden osoittaa, etteivät he olleet aatteeltaan ”punaisia jääkäreitä”. Saksaan jäämisen taustalla olivat työ-, terveystai muut olosuhteet, eivät muuttanut vakaumus. Osallistuminen Viron vapaussotaan tarjosi heille mahdollisuuden osoittaa käytännössä, minkä puolesta he olivat valmiita toimimaan.

Viron vapaussotaan osallistuneiden suomalaisten toiminta muistuttaa siitä, ettei tuon ajan isänmaallisuus rajoittunut vain oman maan puolustamiseen. Suomen ja Viron kohtalot nähtiin läheisinä, ja vapauden puolustaminen koettiin yhteiseksi asiaksi.

Nämä arvot eivät ole vanhentuneet. Myös tämän päivän Suomessa tarvitaan ihmisiä, jotka ovat valmiita kan-

tamaan vastuuta yhteisestä hyvästä. Turvallisuus, itsenäisyys ja yhteiskunnan vakaus eivät ole itsestäänselvyyksiä. Niiden eteen on tehtävä työtä jokaisena sukupolvena.

Samalla jääkäriperinne haastaa meidät kysymään, miten perinnettä välitetään eteenpäin. Jos jääkäriiliike merkitsee nuorelle vain nimiä, vuosilukuja ja historiallisia tapahtumia, olemme välittäneet tiedon mutta emme vielä perintöä.

Perintö syntyy silloin, kun menneisyys puhuttelee nykyhetkeä. Tällaista oli mahdollista kokea esimerkiksi JP 27 Perinneyhdistyksen kesäretkellä Latviaan, jossa oli esillä myös suomalaisten osallistuminen Viron vapaussotaan Pajun taistelupaikalla. Retkestä on juttu tässä lehdessä.

Jääkäriperinneyhteydessä katseemme on menneisyydessä, mutta työmme suuntautuu tulevaisuuteen. Meidän tehtävämme ei ole elää jääkärien aikaa uudelleen, vaan ymmärtää, mitä heidän esimerkkinsä voi merkitä omana aikanamme.

Sama vastuu kuuluu nyt meille.

Kolumni • Vesa Valtonen

JP27:n perinneyhdistyksen puheenjohtaja

Jääkärien rintamavaiheesta 110 vuotta

Jääkäripataljoona 27 perinneyhdistyksen kuluvan vuoden toiminta on painottunut jääkärien palvelukseen Saksan itärintamalla 110 vuotta sitten. Teemavuoden kunniaksi yhdistyksen kesäpäivät suunnattiin jääkärien poteroihin Latviaan pääkaupunki Riian ympäristöön. Matka ajoittui Schmar-denin taistelun 110-vuotispäivään 25. heinäkuuta, jota juhlistettiin kymmenen vuotta sitten taistelupaikalle pystytetyn muistomerkin äärellä.

Mikä sitten oli jääkärien rintamavaiheen (kesä 1916 – talvi 1917) vaikutus tulevia vapaussotiamme ajatellen, sotataidollisesti tai henkisesti? Varsinaista taistelutoimintaa oli lopulta vain vähän, vain tykistötaistelu Ekkau-Kekkaussa ja pioneerikomppanian osallistuminen hyökkäykseen Schmardenissa poikkesivat tästä. Asemasota Misse-joella ja Riianlahdella oli keskimäärin rauhallista, koska venäläiset olivat passiivisia ja voittopuolisesti tyytyivät vallitsevaan tilanteeseen. Jääkärit suorittivat toki aktiivista partiotoimintaa ja saivat siitä hyvää kokemusta.

Taktisesti suomalaispäälyllistö sai oppia vahvennetun pataljoonan käytöstä puolustustaistelussa sekä tuki-

kohtien kenttälinoittamisesta. Aajoen talvitaistelut toivat oppia koko pataljoonalle toimimisesta reservinä sekä erillisen 500 miehen hiihtojoukon varustamisesta ja koulutuksesta. Jokainen jääkäri varmasti oppi kovimman kautta, ettei reserville ollut varattu minkäänlaista majoitusta. Kovassa pakkasessa saatu kokemus kannusti luultavimmin keksimään muun muassa lämmitettävän puolijoukkueteltan.

Jääkärien tappiot rintamavaiheessa olivat kokonaisuutena varsin maltilliset: 13 jääkäreä kaatui taistelussa tai niistä saamiinsa vammoihin. Haa-voittuneita oli 49. Sairauksiin rintamavaiheen aikana kuoli 22 jääkäreä. Suurimman rivistöpoistuneiden ryhmän (reilu 200) muodostivat palvelukseen käytökseltään sopimattomat, jotka lähetettiin pakkotyöhön tai Bahrenfeldin vankileirille. Saksalainen tapa käsitellä alaisia oli yleensä hyvin jyrkkä ja vain lisäsi ongelmia. Monet myöhemmin rintamakomentajina toimineet jääkäriupseerit kertoivat oppineensa näistä kokemuksista, miten suomalaisia kannattaa johtaa.

Suomalaiset sotilaat saavuttivat saksalaisten kunnioituksen, vaikka

alkuvaiheessa paljastuneet loikkarit ja mainitut asemasodan aikaiset kuri-ongelmat horjuttivat luottamusta. Osoitettu käytännön osaaminen, ampumataito ja sitkeys voittivat luottamuksen puolelleen, kielivaikeuksista huolimatta.

Yksilöinä jääkärit oppivat tuntemaan sodan todellisuuden, se on ”ensiksi vaivaa, toiseksi puutetta ja kolmanneksi kärsimystä”, kuten Lauerma kirjaa teoksessaan Jääkäripataljoona 27. Nämä kokemukset yhtäältä vahvistivat henkistä kestäkyä ja toisaalta karsivat joukosta tehtäviin kelpaamattomia.

Majuri Maximilian Bayerin, Lockstedtin koulutusjoukon ja sittemmin Jääkäripataljoona 27 komentajan ajatuksena oli, että ennen kuin jääkärit ryhtyisivät varsinaiseen tehtäväänsä kotimaassaan, heidän on tarpeen saada omakohtaista sotakokemusta, jota tehokkainkaan koulutus harjoitusleirillä ei voi korvata.

Bayer oli oikeassa. Rintamavaiheen koettelemukset karaisivat jääkäreitä tuleviin suuriin tehtäviin. Entistä rohkeampina he olivat valmiita taisteluun Suomen vapauden puolesta.

Jääkärien jäljillä Riian ympäristössä

Jääkäripataljoona 27:n Perinneyhdistyksen kesämatka 24.–26.7.2026

Teksti **Kimmo Kiiveri** Kuvat **Marko Maaluoto**

Jääkäripataljoona 27:n Perinneyhdistyksen kesämatka suuntautui heinäkuussa 2026 Riian ympäristöön, alueelle, jolla suomalaiset jääkärit saivat ensimmäiset kokemuksensa rintamapalveluksesta ensimmäisen maailmansodan aikana. Kolmen päivän ohjelmassa yhdistyivät jääkärien historia, taistelupaikkoihin tutustuminen, muistoperinteen vaaliminen sekä

Suomen, Latvian ja Viron yhteiseen historiaan liittyvät kohteet.

Matka ajoittui myös merkivuoteen: jääkärien rintamavaiheesta Latviassa oli kulunut 110 vuotta. Historiallisilla tapahtumapaikoilla vuosien 1916 ja 2026 välinen aika tuntuu samalla sekä pitkältä että yllättävän lyhyeltä, varsinkin kun vihollinen on edelleen Venäjä.

Helsingistä Riikaan

Matka alkoi varhain perjantaiamuna Helsingin Länsisatamasta. Kahden tunnin merimatkan jälkeen varsinainen bussimatka Tallinnasta kohti Riikaa alkoi.

Siirtyminen Tallinnasta Riikaan oli paljon muutakin kuin kuljetus pai-

Perinneyhdistyksen Riian matkalle osallistujat ryhmäkuvassa Tarton raatihuoneen torilla.

kasta toiseen. Vesa Valtonen ja Marko Maaluoto taustoittivat jääkärien rintamavaihetta ja seuraavan päivän taistelupaikkoja. Bussissa kuunneltiin myös jääkärien haastatteluja, katsottiin jääkäriaiheisia videoita ja selailtavana kiersi jääkäriaiheisia kirjoja. Pitkä siirtymä oli yhteinen johdatus jääkärien historiaan: tietoa, muistoja, kuvia ja musiikkia yhdistävä valmistautumi-

nen siihen, mitä seuraavana päivänä nähtäisiin paikan päällä.

Baltian halki kulkevan tien maisemat eivät tarjoa jatkuvaa visuaalista ilotulitusta. Pelto, metsä ja pitkä maantie seurasivat toisiaan melko tasaisina. Yksi näky kuitenkin toistui kaikkialla: haikarat. Niitä oli pelloilla ja tienvarsilla niin paljon, että bussi meinasi saada uuden keulakoristeen.

Bussissa taustoitettiin jääkärien rintamavaihetta ja seuraavan päivän taistelupaikkoja. Siirtymän aikana kuunneltiin myös jääkärien haastatteluja, katsottiin jääkäriaiheisia videoita ja selailtavana kiersi jääkäriaiheisia kirjoja.

Haikara liittyy myös jääkärien historiaan. Jääkärit olivat rintama-aikana nälissään tappaneet haikaran ruokaan, minkä seurauksena saksalaiset olivat kutsuneet heitä kannibaaleiksi. Tällä matkalla haikaroiden ei onneksi tarvinnut pelätä samaa kohtaloa, sillä ruokahuolto on 110 vuodessa kehittynyt huomattavasti. Muonitusmestari Pekka Sillanpää oli järjestänyt menomatkan lounaan Pärnussa hienossa Villa Ammendessa, jossa pöytään saatiin ankkaa. Lauantaina Schmar-denissa oli notkuva buffetpöytä ja paluumatkalla sunnuntaina lounas oli Tarton ruutikellarissa valtavasta leivästä tarjoiltu kalasoppa.

Riikaan saavuttiin iltapäivällä ja illalla siirryttiin Suomen suurlähetystöön vastaanotolle. Ohjelmassa oli musiikkia Rakuunasoihtokunnan esittämänä sekä suurlähettiläs Anne Salorannan tervehdys. Vastaanotto hienossa residenssissä Ukrainan suurlähetystön naapurissa muodosti arvokkaan johdannon seuraavan päivän pääteemaan: paikkoihin, joissa suomalaiset jääkärit olivat yli vuosisa-

Jääkäriperinteen vaalijat Suomen Latvian-suurlähetystön vastaanotolla, jossa Suomen suurlähettiläs Latviassa Anne Saloranta kertoi kunnioittavasti jääkärien vaikutuksesta tähän päivään.

Yleisö tutustumassa Pajun taistelun vaikuttavaan muistomerkkiin, jonka muistotaulun äärellä puheenjohtaja Valtonen kertoi suomalaisia jääkäreitäkin sisältäneen pataljoonan liikkeistä Viron itsenäisyyden hyväksi.

taa aikaisemmin olleet osa ensimmäisen maailmansodan Venäjän vastaista rintamaa.

Jääkärien taistelupaikoilla

Lauantai oli matkan historiallinen pääpäivä. Aamulla lähdettiin Riian ympäristöön tutustumaan jääkärien taistelupaikkoihin Vesa Valtosen opastuksella.

Monelle varusmiespalveluksensa suorittaneelle jääkärien taistelupaikkojen nimet ovat tuttuja tupien nimistä ja pioneereille erityisesti Schmardenin vuosipäivä. Nimet ovat palveluksen aikana ehtineet iskostua varusmiesten kalloihin, mutta ilman että niiden taustalla olevista paikoista olisi syntynyt kovin konkreettista mielikuvaa.

Siksi oli erityisen hienoa päästä nyt vihdoinkin katsomaan, miltä nämä paikat oikeasti näyttävät. Nimi, joka oli aiemmin tarkoittanut lähinnä omaa tupaa, muuttui Misse-joen pusikoksi, Schmardenin peltoaukeaksi ja Riianlahden upeaksi hiekkarannaksi. Samalla konkretisoitui, että tupien

nimet pitivät omalla tavallaan yllä jääkärien historiaa sukupolvelta toiselle. Schmarden ei ole enää vain tuvan nimi, vaan todellinen paikka, jolla on suomalaisen sotilasperinteen kannalta aivan erityinen merkitys.

Matkan keskeisin tilaisuus oli valtiollinen muistojuhla Schmardenin muistomerkillä päivälleen 110 vuotta taistelun jälkeen. Suomen suurlähettiläs ja Latvian eversti Svenčs korostivat molemmat puheissaan päättäväisyyttä ja yhteistyötä tavoitteiden saavuttamisessa. Rakuunasoihtokunnan seitsikko loi musiikilla tunnelmaa ja kelikin oli kohdallaan. Matkalla oli harjoiteltu Valtosen sanoittamaa Schmarden-kappaletta, niin yhteislaulukin sujui mallikkaasti. Tilaisuuden jälkeen Valtonen kertoi vielä 10-vuotiaan muistomerkkin perustamisesta. Onneksi komea kivipaasi sai pitää alkuperäisen korkeutensa kunnan suostuttua siihen, ettei sitä tarvinnut lyhentää.

Illalla palattiin Riikaan. Virallisen ohjelman jälkeen oli mahdollisuus tutustua kaupunkiin kävellen ja viettää iltaa vapaamuotoisemmin.

Pajun kautta takaisin Suomeen

Sunnuntaiaamuna alkoi paluumatka Riista Tallinnaan, mutta myös paluupäivä oli osa matkan historiallista kokonaisuutta. Päivän tärkeä kohde oli Valgan lähellä sijaitseva Pajun taistelupaikka, jossa tarkasteltiin Viron vapaussodan taistelua 1919 sekä suomalaisten Pohjan Poikien osuutta siinä. Pohjan poikien päällystö oli voittopuolisesti jääkäreitä ja he kuului virolaissyntyisen Hans Kalmin johtamaan rykmenttiin, joka taisteli virolaisen Julius Kuperjanovin pataljoonan kanssa.

Jos muistomerkkin kummun päälle jaksaa kiivetä, kyljissä on kaksi helposti tunnistettavaa symbolia. Jääkärihunun pää edustaa suomalaisia Pohjan Poikia, kun taas pääkallo ristikkäisine sääriluineen on Kuperjanovin pataljoonan tunnus. Tunnukset tekevät konkreettiseksi sen, että Pajussa virolaiset ja suomalaiset taistelivat yhdessä yhteistä vihollista vastaan, Kuperjanovin kaatuessa taistelussa.

Paluumatkalla historia ei kuitenkaan vielä päästänyt otteestaan. Vesa Valtonen järjesti bussissa tuiman kaksisosaisen jääkäriaiheisen visan, jossa mitattiin retkeläisten veren väkevyys eli kuinka hyvin kolmen päivän aikana nähty ja kuultu oli jäänyt mieleen. Panokset olivat kovat: hyväksytysti suoriutuneet saivat pitää jäsenyytensä perinneyhdistyksessä. Parhainta tietämystä osoittivat jääkärien perilliset Jernströmit. Tulokset tallettaneen asian vaatimalla vakavuudella yhdistyksen arkistojen syövereihin tulevien tutkijasukupolvien löydettäväksi. Ainakaan toistaiseksi ei ole tiedossa, että jäsenistöä olisi visan seurauksena merkittävästi harvennettu.

Kun retkeläiset palasivat laivalla Suomeen, kuten jääkärit, takana oli kolme päivää ja useita satoja kilometrejä jääkärihistoriaa. Ajallisesti käytiin yli sadan vuoden päässä, mutta tapahtumat tuntuvat tänäkin päivänä ajankohtaisilta. Kiitos hienosta retkestä järjestäjille ja osanottajille. ■

Kutsu

Jäkäripataljoona 27:n Perinneyhdistys ry:n sääntömääräinen syyskokous pidetään **lauantaina 21.11.2026 klo 13.00. Paikka on Original Sokos Hotel Royal Vaasa,** Hovioikeudenpuistikko 18, 65100 Vaasa

Kokouspäivän ohjelma:

- Klo 9.30 Hallituksen ja osastojen puheenjohtajien neuvottelutilaisuus
- Klo 10.30 Lounas Original Sokos Hotel Royal Vaasa
- Klo 11.30 Vaasan osasto 50 vuotta ja palkitsemiset
- Klo 13.00 Syyskokous, jossa käsitellään sääntöjen 10§ mukaiset kokousasiat
 - toimintasuunnitelma
 - hallituksen vaalit
 - päätetään toiminnanjohtajan First Card -kortin hankkimisesta Nordealta
- Klo 14.15 Kokouspäivän päättäminen

Ilmoittautumiset puheenjohtajien neuvottelutilaisuuteen ja syyskokoukseen pyydetään 30.10.2026 mennessä Jäkärikansliaan sähköpostilla kanslia@jp27.fi.

Sitovat ilmoittautumiset buffetlounaalle sähköpostilla kanslia@jp27.fi sekä maksamalla 15 euroa 30.10.2026 mennessä yhdistyksen tilille FI80 1019 3000 2050 06 merkinnällä "Lounas".

Helsingissä 19.8.2026

Jäkäripataljoona 27:n Perinneyhdistys ry
Hallitus

Kallelse

Föreningen Jägarbataljon 27:s Traditioner rf har sitt stadgeenliga höstmöte **lördagen den 21.11.2026 kl. 13.00. Platsen är Original Sokos Hotel Royal Vaasa** Hovrättsplanaden 18, 65100 Vasa.

Mötesdagens program:

- Kl 9.30 Styrelsens och avdelningarnas ordförande möte
- Kl 10.30 Buffetlunch i Original Sokos Hotel Royal Vaasa
- Kl 11.30 Vasa avdelning 50 år och utmärkelser
- Kl 13.00 Höstmöte i enlighet med 10§ i reglerna
 - verksamhetsplanering
 - styrelsens val
 - beslut om förvärv av verkställande direktören First Card från Nordea
- Kl 14.15 Mötesdagen avslutas

Anmälningar om deltagande i ordförandenas sammanträde och höstmötet ombedes senast den 30.10.2026 till Jägarkansliet e-post kanslia@jp27.fi

Bindande anmälan till buffetlunch via e-post kanslia@jp27.fi och genom betalning 15 euro senast den 30.10.2026 till föreningens konto FI80 1019 3000 2050 06 ref. "Lounas"

Helsingfors 19.8.2026

Föreningen Jägarbataljonen 27:s Traditioner r.f.
Styrelsen

Kesäretki Parolannummelle

Teksti Tino Johansson Kuvat Pekka Sillanpää ja Tino Johansson

Jääkäripataljoona 27:n Perinneyhdistyksen Helsinki-Uusimaa Osaston lauantaina 22.8.2026 järjestämä kesäretki Hattulan Parolannummelle tarjosi monipuolisen katsauksen panssarijoukkojen historiaan ja nykypäivään 43:lle jääkäriperinteen vaalijalle. Retkeläisiä oli mukana järjestävän osaston lisäksi laajasti muistakin osastoista, kuten Kanta-Hämeestä, Pirkanmaalta, Satakunnasta ja Varsinais-Suomesta. Matkanjohtajana toimi Helsinki-Uusimaa Osaston puheenjohtaja Pekka Sillanpää, joka kertoi

kohdealueen historiasta siirryttäessä kohti ensimmäistä jalkautumispaikkaa. Aiemmin Luolaisten nummena tunnettu Parolannummi on toiminut sotaväen harjoitusalueena vuosisatojen ajan. Porin kuninkaallinen jalkaväkirykmentti kokoontui ja harjoitteli nummella jo 1700-luvulla.

Vierailu käynnistyi kokoontumisella Hämeenlinnan seudun vanhimman muistomerkin, Parolan leijonan patsaalle, joka sijaitsee puistomaisessa saarekkeessa keskellä Panssariprikaatin harjoitusalueutta. Suomalaiset

upseerit pystyttivät kuvanveistäjä Andreas Fornanderin leijonapatsaan vuonna 1868 keisari Aleksanteri II:n viisi vuotta aiemmin Parolannummelle tekemän vierailun muistoksi. Tarkastaessaan sotajoukkoja keisari tapasi valtiopäivämies J.V. Snellmanin, jonka esityksen suomen kielen aseman vahvistamisesta viralliseksi kieleksi ruotsin rinnalle hän hyväksyi ja lopulta allekirjoitti kieliasetuksen elokuussa 1863. Suomen kielen

Jääkäriperinteen vaalijat
Parolan leijonapatsaalla.
Kuva Pekka Sillanpää.

oikeuksien 100-vuotisjuhlan kunniaksi 1963 Parolan leijonan aukion laidalle pystytettiin muistokivi, jota koristavat kuvanveistäjä Aimo Tukiaisen suunnittelemat kaksi mitalia.

Jääkäriperinteet Panssariprikaatissa

Leijonapatsaalta vierailijat siirtyivät linja-autolla kesäretken pääkohteeseen Panssariprikaatiin, jonka joukkoyksiköistä Kuninkaallisen Preussin Jääkäripataljoona 27:n perinteitä vaalivat Hämeen Panssaripataljoona ja Jääkärietykistörykmentti. Hämeen Panssaripataljoona perustettiin vuonna 2023 yhdistämällä Panssarivaunupataljoona ja Hämeen Jääkäripataljoona, joka vuodesta 2000 alkaen on huolehtinut jääkäriilipusta ja asettanut sille kunniavartion valtakunnallisiin paraateihin. Organisaatioudistuksessa vastuu jääkäriilipusta säilyi osana yhdistettyjen pataljoonien perinteitä. Vieraat saivat ainutkertaisen tilaisuuden päästä näkemään jääkärilippu kunniapaikallaan pataljoonan perinnehuoneessa.

Suomessa ensimmäisenä joukkoyksikkönä K9-panssarihaupitsin varusmieskoulutuksen käynnistäneen Jääkärietykistörykmentin perinnepäivää vietetään 17. maaliskuuta, jolloin Jääkäripataljoona 27:een liitettiin kaksitykkinen haupitsijaos vuonna 1916. Rykmentin joukko-osastolipussa liekehtivät kaksi pommia symboloivat näitä tykkeitä ja tangon puoleisessa yläkulmassa sijaitsee Jääkäripataljoona 27:n merkki, jota se ainoana tykistöjoukkona saa lipussaan kantaa.

Kiristynvä geopolitiikka ja muuttuva toimintaympäristö

Panssariprikaatin apulaiskomentaja eversti Tero Koljonen toimi vierailun isäntänä. Hän loi aluksi katsauksen Puolustusvoimien ja Panssariprikaatin ajankohtaisiin aiheisiin valottaen kiristynvä geopolitiikan vaikutuksia toimintaympäristömme muutokseen

Panssariprikaativierailu päättyi esikuntaan, jossa Pekka Sillanpää esitti kiitokset ryhmän puolesta ja luovutti Perinneyhdistyksen pienoislipun eversti Tero Koljoselle. Kuva Tino Johansson.

ja turvallisuusuhkiin. Suomalaisen yhteiskunnan turvallisuusstrategian keskiössä on kokonaisturvallisuuden malli, jossa elintärkeistä toiminnoista huolehditaan viranomaisen, elinkeinoelämän, järjestöjen ja kansalaisten yhteistoimintana kaikissa tilanteissa. Eversti Koljonen kertoi vieraille lisäksi prikaatin organisaatiosta, aselajeista ja toiminnasta, mikä pohjusti esitystä seurannutta ohjattua tutustumista kalustoon ja koulutustoimintaan.

Leopardeja ja simulaattoriammuntaa

Yliluutnantti Kimmo Kopra johti vierailun toiminnallisen osion, johdattaen retkeläiset tutustumaan taistelu-, rynnäkö- ja kuljetuspanssarivaunuihin. Ketterimmät vieraista saivat luvan kiivetä Leopard 2A4 ja 2A6-taistelupanssarivaunujen rungolle tarkastelemaan tornien sisältä avautuvaa tekniikkaa. Yliluutnantti Kopran asiantuntevalla opastuksella prikaatin käytössä olevan kaluston ominaisuudet ja kyvykkyydet avautuivat kuulijoille kiinnostavalla tavalla. Hän mainitsi esimerkiksi, että lähes 60 ton-

nia painavan taistelupanssarivaunun polttoaineen kulutus 3–5 litraa vastaa uuden henkilöauton kulutusta. Tosin sillä erotuksella, että vaunu kuluttaa tuon litramäärän yhdellä kilometrillä, kun henkilöauto puolestaan 100 kilometrillä.

Kalustoesittelyn jälkeen varusmiehet esittelivät vieraille joukkoyksiköiden koulutuksessa käytettäviä simulaattoreita. Niiden avulla voidaan harjoitella turvallisesti luokkatiloissa ja kerätä tarkkaa dataa palautetta varten suoritusten parantamiseksi ennen siirtymistä maastoharjoituksiin ja ampu-maradoille kovapanosammuntoihin. Virtuaalikoulutusympäristöissä varusmiehet harjoittelevat muun muassa taistelutekniikkaa todenmukaisissa olosuhteissa. Varusmiehet havainnollistivat lisäksi kaksisuuntaista simulaattorijärjestelmää (KASI), jota käytetään maastoharjoittelussa kuvaamaan aseiden ja epäsuoran tulen vaikutusta taistelujoihin.

Retkeläiset pääsivät myös ampuamaan pistoolilla, rynnäkkökiväärillä ja kertasingolla maalitauluihin sisäammuntasimulaattorissa. Useim-

mille kokemus oli aivan uusi, joten lyhyen käytönopastuksen jälkeen simulaattoriaseiden tuli oli vapaa ja laukausten ääni täytti hämärän salin. Innostus kohosi, kun ammuksia ei tarvinnut säästää ja uusia yrityksiä osua maaliin sai kerta toisensa jälkeen. Näin muodostui omaan kokemukseen perustuva ymmärrys simulaattorikoulutuksen tuomista hyödyistä varusmieskoulutukseen.

Panssarimuseon monipuolinen anti

Parolan Panssarimuseon munkkikahvit nautittuaan vieraat siirtyivät oppaiden evl evp Olli Dahlin ja Ari Stenbergin johdolla tutustumaan Suomessa käytössä olleiden panssarivaunujen ja panssariautojen syntyhistoriaan, tekniseen kehitykseen ja käyttöön sodissa. Päähuomio kohdistettiin Suomen armeijan 1919–1939 hankkimisiin ja talvi- ja jatkosodassa sotasaaliiksi saatuihin panssareihin.

Suomen armeijan vuonna 1919 Helsingin Santahaminaan perus-

tetun Hyökkäysvaunurykmentin ensimmäiset panssarivaunut olivat 32 huippumodernia käytettynä hankittuja ranskalaisia Renault FT Modéle 1917, joissa tykki oli muista aikakauden vaunuista poiketen asennettu 360 astetta pyörivään torniin. Tämä paransi panssarivaunun kyvykkyyttä tukea jalkaväen etenemistä ja tuhota vihollisen konekivääripesäkkeitä. Renault-vaunussa uutta oli myös taakse sijoitettu ja väliseinällä taistelutilasta erotettu moottori, mikä vähensi kahden hengen miehistölle aiheutuvia meluhaittoja ja pakokaasupäästöjä.

Santahaminasta Hyökkäysvaunurykmentti siirtyi Hämeenlinnan Poltinahon kasarmiin vuonna 1921. Rykmentin komentajana 1921–1923 toiminut jääkärieversti Aarne Sihvo kehitti merkittävästi armeijamme panssarijoukkoja soveltaen Ranskasta saamaansa tuon ajan korkeina mahdollista koulutusta panssarivaunutaktiikassa. Yksityiskohtaisesti hänen ansioistaan suomalaisen panssariaseen kehittämisessä kertoo

Aarne Krogeruksen artikkeli Parollessa 1/2026.

Päivän kääntyessä iltaan retkeläiset totesivat tarpeen vierailla museossa uudelleen, koska sen kaluston runsaus yllätti, eikä kaikkiiin kiinnostaviin ja harvinaisiin kohteisiin ehtinyt tutustua parissa tunnissa. ■

Lähteet:

- Hattulan kunta, 2026. *Parolan leijona*. <https://hattula.fi/visit-hattula-kohde/parolan-leijona/>
- Jalkaväkikeskus, 2026. *Hämeen Panssaripataljoona (PPP4, JP4, HÄMJP, PSVP)*. <https://jalkaväkikeskus.fi/tahto/perinteet-jalkavaessa/hameen-panssaripataljoona/>
- Jääkäriystön Kilta ry, 2026. *Killan joukko-osasto Jääkäriystörykmentti*. <https://www.jaakaritykistonkilta.fi/jtr/>
- Krogerus, Aarne. 2026. Aarne Sihvo Hyökkäysvaunurykmentin komentajana. *Parole* 1/2026, 11–14.
- Museovirasto, 2009. *Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt. Parolanummen harjoituskenttä*. https://www.rky.fi/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=1948
- Simola, Seppo, 2021. Renault-tankit edustivat huippumodernia kalustoa Suomeen hankittaessa. *Reserviläinen*. <https://reservilainen.fi/renault-tankit-edustivat-huippumodernia-kalustoa-suomeen-hankittaessa/>
- Sinivaara, Juha, 2018. *Porin Kuninkaallinen Jalkaväkirykmentti*. <https://www.juhasinivaara.fi/siniv/porin-rykmentti.htm>
- Wikipedia, 2025. *Luettelo Hattulan julkisista taideteoksista ja muistomerkeistä*. https://fi.wikipedia.org/wiki/Luettelo_Hattulan_julkisista_taideteoksista_ja_muistomerkeist%C3%A4
- YLE, 2011. *Tämä leijona ei pure, vaikka sitä rapsutetaan*. <https://yle.fi/a/3-5412421>

Ari Stenberg esitteli Renault FT Modéle 1917-panssarivaunua vieraille Panssarimuseossa. Kuva Tino Johansson.

Seikkailija. Helsinkiläinen luutnantti Albert Penttilä (s. 1902) oli jääkäreistä nuorin. Heimosotien jälkeen hän oli Ranskan muukalaislegioonassa, Meksikon armeijassa ja Yhdysvalloissa presidentti Rooseveltin perheen autonkuljettajana. Penttilä ansioitui talvisodassa Tolvajärvellä amerikansuomalaisen osastonsa johdossa. Hän kuoli New Yorkissa 1957. Kuva: Jääkärikanslia.

Nuorin jääkäri Viron vapaussodassa

.....
Teksti Jussi Niinistö

Viron vapaussodan alku loppuvuonna 1918 oli epätoivoinen: puna-armeija eteni nopeasti Tallinnan porteille. Yli puolet Viron maa-alasta oli vihollisen hallussa. Koska sotaa harvemmin voitetaan puolustamalla, saati viivyttämällä, alkoi virolaisten vastahyökkäys vuoden 1919 ensimmäisellä viikolla.

Yhden sodan ensimmäisistä, ellei ensimmäisen merkittävemmän voiton kätilöinä olivat Viroon joulukuussa omin neuvoin hakeutuneet suomalaiset: kapteenina esiintynyt luutnantti Albert Penttilä, joka oli ollut Kuninkaallisen Preussin Jääkäripataljoona 27:n jääkäreistä nuorin ja Viroon saapuessaankin vasta 16-vuotias, sekä hänen kahta vuotta vanhempi, viron-

ruotsalainen toverinsa tai niin sanottu adjutanttinsa, Helsingissä opiskele-massa ollut ja kersantiksi mainittu Gunnar Ambrosius. Jälkimmäinen oli kotoisin Nargöstä eli Naissaarelta.

Toverukset hakeutuivat palvelukseen uuteen aselajiin, karismaattisen virolaisen kapteenin Karl Partsin johtamiin panssarijuniin, ja osallistuivat Tapan rintamalla alkaneeseen vastahyökkäykseen.

Prisken valtaus

Alikapteeni Leonhard Krullin johtaman 1. rykmentin 13. komppanian ja kahden Suomesta suomalaisissa univormuissa saapuneen seikkailijan johdolla panssarijuna numero 2:n

tukema, yhteensä noin 80 virolaisen osasto valtasi Prisken sahamyllyn aamuyöllä 4. tammikuuta 1919. Vastassa oli ollut 50-miehiseksi kutistuneen komppanian verran puna-armeijalaisia, joita johti virolainen bolševikkiupseeri Karl Tikk.

Hyökkääjät olivat tarponeet pimeässä, lumisessa metsässä kohti Prisken sahaa. Vihollisen vartiomies oli havainnut heidän lähestymisensä ja ampunut varoituslaukauksen. Virolaiset järjestyivät metsässä ketjuun ja aloittivat hermostuneina summitaisen ammunnan saharakennuksien suuntaan.

Viron armeijan vastahyökkäys käynnistyi vuoden 1919 ensimmäisellä viikolla. Sitä tukivat merivoimat maihinnousuoperaatioillaan. Kuva: Sotamuseo.

Kun ammuskelu puolin ja toisin jännityksen hieman lauettua taukosi, kuuli panssarijunan iskuosastoa johtanut aliluutnantti Nigul Ermaste muutaman kymmenen metrin päästä puna-armeijalaisten puolelta kysymyksen: *"Kes teie olete, kas punased või valged?"* Virolaisten puolelta kysymykseen vastattiin samantapaisella kysymyksellä; keitä olette, punaisia vai valkoisia? Sen jälkeen yöstä kuului – todennäköisesti bolševikkiosastoa johtaneen Tikkin – käsky tovereille avata tuli: *"Seltsimehed, tuld!"*

Luodit vinkuivat ja napsahtelivat osuessaan jäisiin puunrunkoihin. Jääkäriluutnantti Penttilä yritti nostattaa aristelevissa aseveljissään taisteluhenkeä antamalla rommilla täytetyn kenttäpullonsa kiertää ketjussa. "Hyvä ryyppy", vakuutteli hän virolaisille adjutanttinsa Ambrosiuksen kanssa, joka pian kuitenkin haavoittui vaikeasti rintaansa ja kannettiin ketjusta taaemmaksi suojaan.

Viljo Suominen (1895–1970) osallistui maailmansodassa Riianlahden ja Aajoen taisteluihin, mutta siirrettiin siviilitöihin vähän ennen jääkäripataljoonan paluuta Suomeen. Hän osallistui Viron vapaussodan lisäksi metsäsissisotaan Vienassa 1922. Jääkärikersantti Suomisella, kuten monella kohtalotoverilla, oli vaikeuksia sopeutua rauhan ajan elämään. Kuva: Jääkärimatrikkeli.

Ryyppyt joka tapauksessa rohkaisivat, ja öiseen tapaan sekavahko taistelu päättyi puna-armeijalaisten silmittömään pakoon. Ratkaisun hetki koettiin, kun Tikkin komppaniassa palvelleet suomalaiset punaiset olivat kuulleet tulituksen lomasta Penttilän suomenkieliset käskyt. He luulivat suuremmankin joukon suomalaisia valkoisia olevan vastassa ja huusivat paetessaan: "Lahtarit tulevat!" Tämä epäilemättä kummastutti lahtari-sanana etymologiaa tuntemattomia virolaisia punaisia, mutta pakokauhu on tunnetusti tarttuvaa lajia eikä enempää sanaselityksiä tarvittu.

Aliluutnantti Ermasten panssari- miesten iskuosasto lähti etenemään Priskin sahalle alikapteeni Krullin miesten jäädessä ketjuun. Sotasaaliiksi saatiin punaisten kanslia, kenttäkeitin, useita hevosia ja kuormakaupalla ampumatarpeita. Jossain vaiheessa taistelua Albert Penttilä oli haavoittunut lievästi käteensä ja siirtynyt Ermasten mukaan sivuun, mutta se ei

estänyt häntä taistelun jälkeen ottamasta voitosta kunniaa itselleen ja Gunnar Ambrosiukselle, joka kuoli kuukauden kuluttua Greifenhagen Klinik -nimisessä sairaalassa Tallinnassa. Virolaisista Priskessä kaatui yksi ja haavoittui kaksi. Punaisten tappiot olivat samaa luokkaa.

"Taru, laulu, seppel on sankarin"

Suomessa levisi huhu, että myös jääkäriluutnantti Albert Penttilä olisi kaatunut. *Suomen Kuvalehti* ja eräät sanomalehdet ehdivät julkaista Penttilästä muistokirjoituksen. *Helsingin Sanomat* julkaisi Eino Leinon Penttilän muistolle omistaman runon. "Taru, laulu, seppel on sankarin", hehkutti kuulu runoilija ja jatkoi: "veriruusut nyt haudalla itkee." Vaan eivät itkeneet haudalla omaiset saati ruusut, sillä jotenkuten toivuttuaan haavoittumisestaan Penttilä jatkoi omaehtoisia, päättömiä seikkailujaan seuraavaksi Saarenmaalla.

Kaks soomlast roodu enamlast wesk- list wälja peksnud.

Fronbült tulew arst jutustab, kuidas kaks soomlast üsna omapead, kahte eestlast kaanla mõttes, weskide peale tormanud, kus rood enamlast fees oli, ja enamlastes sealt wälja peksnud. Rahjuks peab ütleva, et eestlastes mitte järele ei ole tulnud, alles palju hiljem, ühes teistega, kui wesk juba kahe soomlaste käes oli, kellest praegu üks Greiffenhageni kltinikus, selle mõõtluse juures kopsuit läbitastuna lamab, teine, käe-
warrest haawatuna täna jälle fronbülle tagasi läheb. Homme sellest pikemalt.

"Kaksi suomalaista pieksi viholliskomppanian ulos myllystä." Päevaleht teki suomalaispääskysyä tunnetuiksi. Se kertoi 7.1.1919, että kaksi suomalaista (Ambrosius ja Penttilä) ajoivat komppanian vahvuisen vihollisen karkuun (Priskin sahalla). Toinen haavoittui keuhkoihinsa, mutta toinen, käsivarteensa haavoittunut, oli palaamassa rintamalle. Albert Penttilän legenda oli rakentumassa

Joka tapauksessa näiden kahden yltyöpään esimerkki rohkaisi virolaisia. Siihen vaikutti etenkin Virossa julkaistun ja puoluepoliittisesti riippumattoman sanomalehti *Päevalehden* 7. tammikuuta 1919 julkaisema artikkeli, joka teki Penttilästä ja Ambrosiuksesta sankareita.

Kapteeni Partsin mukaan voitto Priskessä osoittautui tärkeämmäksi kuin äkkiseltään oli osattu arvatakaan. Uutinen voitosta levisi kulovalkean tavoin panssarijunissa ja muissa joukko-osastoissa taisteluhenkeä nostattaen. ”Tämä osoitti miehillemme: rohkeasti kiinni ja voitto on meidän”, Parts kiteytti muistelmissaan.

”Nämä suomalaiset olivat ensimmäiset pääskysset, ja pian heidän jälkeensä alkoi suomalainen komppania toisensa jälkeen saapua rintamalle”, summasi virolainen aikalaissotahistorioitsija Mihkel Kattai. Ruotsalaisen majuri Martin Ekströmin johtamaa I Suomalaista Vapaaajoukkoa seurasi virolaisen everstiluutnantti Hans Kalmin johtamat Pohjan Pojat. Edel-

linen vapaajoukko oli pohjoisrintamalla valtaamassa Narvaa ja jälkimäinen etelässä Valkaa.

Penttilän ja Ambrosiuksen lisäksi moni muukin suomalainen värväytyi oma-aloitteisesti suoraan Viron armeijaan. Esimerkiksi Suomen Valkoisen Kaartin Vöyrin pataljoonan jääkärikersantti Viljo Suominen karkasi Viroon vuoden 1919 alussa. Hän palveli merivoimissa ja panssarijunissa vänrikin arvolla, kunnes palasi syksyllä Suomeen joutuen karkuruudesta syytettynä sota-oikeuteen. Sen tuomio ei kuitenkaan ollut langettava – heimokansan asian edistäminen katsottiin karkuruuden täydellisesti lieventäväksi asiinhaaraksi.

Jääkärikersantti Suominen oli palannut Saksasta Suomeen vasta vapaussodan jälkeen loppuvuonna 1918. Kymmenillä hänen kaltaisillaan palaajilla oli halu näyttää, etteivät he olleet aatteellisesti punaisia jääkäreitä vaan että työ-, terveys- tai muut olosuhteet olivat pakottaneet heidät jäämään Saksaan, kun jääkärien pää-

joukko oli palannut Suomeen. Viron vapaussota tarjosi ajallisesti sopivan ikkunan kunnostautua sotilaana ja pestä pois epäilyt epäisänmaallisuudesta.

Artikkeli perustuu kirjoittajan uutuuskirjaan *Harmaat pirut. Ensimmäiset suomalaiset Viron vapaussodassa* (Docendo 2026). ■

Perinneyhdistys ry:n puukot

Jäsenpalveluna myytävänä puukkoina on saatavilla tällä hetkellä kahta puukkomallia: lähinnä tavalliseen työskentelyyn tarkoitettua käyttöpuukkoa ja erityisesti muistamiseen tarkoitettua lahjapuukkoa.

KÄYTTÖPUUKKO

Toimittaja: WoodsKnife Oy, Kauhava
Terä: 120 mm, hiiliteräs
Hela: Messinki
Kahva: Visakoivu, wenge
Tuppi: Ruskea nahka, jossa logo stanssattuna
Hinta: 80 euroa

LAHJAPUUKKO

Toimittaja: Korupuu Oy, Kauhava
Terä: 120 mm, hiiliteräs
Hela: Messinki
Kahva: Visakoivu ja hirvensarvi, jääkärimerkillä
Tuppi: Mustaa nahkaa
Hinta: 150 euroa

Jääkäri Ulrik Kantolan hautamerkki

Teksti Eija Rantalaja Markku Aherto Kuvat Eija Rantala

Ulrik Kantola syntyi Rovaniemen pitäjässä 15. toukokuuta 1887 työmiehes Emanuel Kantolan ja Eva Sofi Kotajärven pojaksi. Ennen jääkäriksi lähtöään Kantola toimi työmiehenä kuten isänsä.

Ulrik Kantola liittyi vapaaehtoisena Saksassa sotilaskoulutusta saaneeseen Jääkäripataljoona 27:n pioneerikomppaniaan 9. maaliskuuta 1916. Monet lappilaisista jääkäriärvätyistä sijoitettiin juuri pioneerikomppaniaan kädentaitojensa ansiosta.

Suvussa kerrotun tarinan mukaan Ulrik oli kuullut eräällä junamatkallaan kanssamatkustajiltaan jääkäriliikkeestä ja päättänyt saman tien lähteä mukaan. Matka Saksaan kulki Ruotsin kautta.

Kantola siirrettiin pioneerikompaniasta pataljoonan täydennysjoukkoon 7. toukokuuta 1916 ja myöhemmin siviilitöihin. Reumatismien vuoksi hän joutui hoitoon Danzigin sotilassairaalaan. Suomeen hän palasi saksalaisten Itämeren divisioonan mukana ja palveli everstiluutnantti Wilhelm Thesleffin johtamassa suomalaisessa vapaaehtoispataljoonassa osallistuen vapaussodan taisteluihin Kemiössä, Karjaalla, Koskenkylässä, Herralassa ja Kymminlinnassa. Pataljoona nousi maihin Hangossa huhtikuun alussa 1918.

Vapaussodan jälkeen

Jääkäri Ulrik Kantola erosi sotapalveluksesta 23. kesäkuuta 1918 ja ryhtyi pienviljelijäksi Rovaniemen pitäjässä.

Sotapalveluksen jälkeen Kantola avioitui Elmiina Suikin kanssa joulu-

Ulrik ja Elmiina Kantolan hautakivi Rovaniemellä Meltauksen hautausmaalla.

aattona 1920. Perhe asettui Marrasjärvelle Törmängin kylään Iso-Törmänkijärven rannalle. Syrjäinen kylä sijaitsee noin 70 kilometriä Rovaniemeltä luoteeseen. Perheeseen syntyi kaksitoista lasta, joista elossa ovat edelleen nuorimmat, Kaarlo Kantola (s. 8.8.1940) ja Kaarina Holopainen (o.s. Kantola, s. 8.5.1942).

Koko perhe asui itse rakennetussa aikakaudelle tyypillisessä hirsitalossa, jonka tupa palveli yhtä aikaa keittiönä, olohuoneena, makuuhuoneena ja työpapana. Pienellä pellolla viljeltiin perunaa, ruista, ohraa ja lanttua. Valtaosa perheen ravinnosta saatiin omasta maasta. Ulrik Kantola oli taitava käsistään ja hankki perheelle välttämättömiä lisätuloja puu- ja sepäntöillä sekä talvisin metsäsavotoilla. Arki Törmän-

kijärven rannalla oli niukkaa – lähes kaikkea oli puutetta.

Kantolan kodin vakituisiin vieraisiin kuului naapurikylässä Marrasjärvellä asunut jääkärikenraali Kurt Martti Wallenius. Kantolan lapset olivat puolestaan aina tervetulleita Kurt Martin ja Anni Walleniuksen kotiin. Aikalaisten kertomusten mukaan Ulrikin ja Kurt Martin tapaamiset olivat värikkäitä ja saattoivat kestää useita päiviä. Erään tarinan mukaan Ulrik olisi Kittilässä ratsastanut hevosella suoraan apteekin näyteikkunasta sisään hakemaan lisää "lääkettä". Yhteinen jääkäritausta yhdisti Kantoloita ja Walleniuksia. Anni Walleniuksen tuki Elmiinalle osoittautui tarpeelliseksi Ulrikin kuoltua vuonna 1954.

Kirje

Elmiina Kantolan tarkoitus oli lähes-
tyä kirjeitse Jääkäriiliittoa seuraavasti:

*”Pyydän kunnioittavasti esittää seu-
raavaa:*

*Mieheni, Ulrik Kantola, synt. Rova-
niemellä 15.5.1887, puoliso Elmina
Suikki, Suomen Jääkärien Elämäker-
rastossa siv. 266, on kuollut ja hau-
dattiin Meltauksen hautausmaahan
Rovaniemen pitäjässä kuluneen loka-
kuun 17 p:nä.*

*Viimeisinä vuosinaan mieheni sai-
rasti paljon, ja hän sai Jääkäriiliitolta
jotain eläkettä, joka hänen kohdal-
taan nyt päättyy, mutta tiedustelen
kunnioittavasti, vieläkö se perheen
osalta jatkuu. Saman tiedustelin jo
samassa Marrasjärven kylässä asu-
valta jääkärikenraali Walleniukselta,
tämä taas Rovaniemellä Jääkäriiliiton
Pohjolan alaosastolta, eversti Willa-
molta ja kenraali Autilta, ja arvelivat
avustuksen nyt kokonaisuudessaan
päättävän. Meillä on kyllä mieheni
raivaama maatila, ja kahdeksan lasta,
joista vanhimmat jo ovat ansiotöissä
ja naimisissakin, mutta kaksi on vielä
Marrasjärven kansakoulussa ja yksi
aikuinen poika on tuberkuloosin täh-
den maannut kipsissä siellä Helsingin
hoitoiloissa pari vuotta.*

*Samalla tiedustelen, onko Jääkäriili-
tolla nykyisin mahdollisuuksia antaa
hautausavustusta, kuten yllä mainitut
jääkärit minulle mainitsivat. He puhui-
vat myös jääkäriirististä, jonka eversti
Toivonen olisi kaikille jääkäreille hau-
tamuistomerkkiin lahjoittanut. Eversti
Willamo oli puhunut jotain myös mah-
dollisesta nimilaatasta, ja kenraali
Wallenius kehoitti meitä vain hank-
kimaan haudalle suuren ja ryhmyisen
luonnonkiven, kuten miehenikin oli
suuri ja ryhmyinen.”*

*Rovaniemen pitäjän Marrasjärven kylä
Törmängissä marraskuun 17 p:nä 1954.*

*Elmina Kantola, os. Patokoski,
Törmänsäki.”*

Tämä kirje ei koskaan lähtenyt.

Hautausavustus Jääkäriiliitolta

On todennäköistä, että juuri Anni
Wallenius auttoi leskeksi jäänyttä
Elmiina Kantolaa hautausavustuksen
hakemisessa ja kirjeen laatimisessa
Jääkäriiliitolle. Ilmeisesti kirjetä ei
lähetetty Jääkäriiliittoon, koska Rova-
niemen alaosasto oli ollut asiasta
kuultuaan yhteydessä Jääkäriiliittoon,
joka myönsi Elmiina Kantolalle 3.
marraskuuta 1954 kymmenentuh-
annen markan hautausavustuksen. Pian
tämän jälkeen Anni Wallenius lähetti
Elmiina Kantolalle kiireellisen viestin:

*”Hyvä emäntä Kantola, saittehan
kirjeeni, alkää postatko sitä anomusta
Helsinkiin, Rovaniemen alaosastohan
oli jo toiminut ja ilmoitti joko lähet-
tävänsä tai Teidän saavan Rovanie-
meltä noutaa 10,000 mk hautausapua.
Jääkäriiristi ja laatta-asia selvenevät
kyllä sitten myöhemmin, eihän niitä
ennen kesää voitane laittaaakaan. Pyy-
dän auton kuljettajaa viemään tämän,
jotta ette ehdi postata. Olihan tuokin
hyvä asia. Ann Wallenius, kiireessä.”*

Hautausavustuksen ansiosta
Elmiina Kantola pystyi hankkimaan
miehelleen graniittisen hautakiven
Meltauksen hautausmaalle. Jääkärin
hautamerkki jäi kuitenkin hankki-
matta. Leskeksi jääneen Elmiinan
arkea hallitsi suuresta lapsiperheestä
huolehtiminen, eikä hautamerkki
ollut siinä elämäntilanteessa ensi-
sijainen asia.

Hautamerkki

Elmiina Kantola kuoli kymmenen
vuotta miehensä jälkeen ja hänet hau-
dattiin tämän viereen.

Nuorin Ulrik Kantolan lapsista,
Kaarina Holopainen, ryhtyi puoli-
sonsa kanssa kunnostamaan Kantolan
kotitilaan Iso-Törmänkijärven rannalla
2000-luvulla. Samalla suvussa alettiin
yhä useammin muistella Ulrikia ja
Elmiinaa. Kaarinan lapset eivät olleet
koskaan tavanneet isovanhempiaan,
mutta jääkäritarina eli suvussa peri-
mätietona.

Jääkärin tytär Kaarina Holopainen kä-
dessään isänsä Ulrik Kantolan Jääkäri-
merkki numero 1091.

Kaarinalla on tallessa isänsä jääkä-
rimerkki numero 1091.

Viime vuosien turvallisuuspoliit-
tinen tilanne ja erityisesti Ukrainan
puolustustaistelu Venäjän hyökkäys-
sotaa vastaan ovat saaneet jälkipolven
katsomaan Ulrik Kantolan jääkäripe-
rintöä uudessa valossa. Elmiina Kan-
tolan kirje jäi aikanaan lähettämättä,
mutta lähes 72 vuotta myöhemmin
hänsen tyttärensä lapsineen ja jo edes-
menneen sisaren pojat ja pojanpoika
saattoivat työn päätökseen. Nyt Ulrik
Kantolan hautakiveä koristaa viimein
jääkärin hautamerkki siellä, minne se
olisi kuulunut jo vuonna 1954 – Mel-
tauksen hautausmaan ensimmäisessä
hautakivirivissä.

Ulrik Kantolan jälkipolvi kiittää Jää-
kärisäätiötä ja JP27:n Perinneyhdis-
tystä saamastaan tuesta merkkiasiaa,
joka nytkähti liikkeelle uudestaan Jää-
käriprikaatin vuosijuhlissa syksyllä
2025 kirjoittajan, Eija Rantalan (jää-
kärin tyttären tytär) aviomiehen Juha
Rantalan tapaamisesta.

Jääkäriperinteen vaalijat kiittävät
Eija Rantalaa lähipiireineen tämän
hienon tarinan jakamisesta. ■

Lapin jääkäreille uusi komentaja

Teksti Markku Aherto Kuvat Markku Aherto ja Jääkäriprikaati

Lapin jääkäripataljoona, Suomen suurin ja pohjoisin maavoimiemme joukkoyksikkö, sai uuden komentajan juhlallisissa seremonioissa 28.7.

Vauhdikkaasti kansainvälistyvä arktisen sodankäynnin taitaja jakaa tietoa myös NATO-kumppaneilleen kursseilla ja harjoituksissa.

Pataljoonan yksi tärkeä tehtävä on myös jääkärihengen siirtäminen 110 vuoden takaa nykyisille sotureille yhteistyössä JP27:n perinteen vaalijoiden kanssa.

Komentajat

Noin kaksi vuotta pataljoonaan johtanut komentaja everstiluutnantti Juha Hollanti siirtyi Pääesikuntaan. Hän sai seuraajakseen tutun miehen, kadettiveljensä, everstiluutnantti Mikko Bäckströmin. Bäckström saapui takaisin Suomeen toimittuaan noin kolme vuotta Saksan Wiesbadenissa Yhdysvaltojen Euroopan joukkojen esikunnassa yhteysupseerina tuoden mukanaan kokemuksia toiminnasta NATO-yhteisössä.

Komentajien ajatuksia

Kirjoittaja sai olla mukana muiden kutsuvieraiden seurassa kuulemassa komentajien ajatuksia paraatikentällä ja päiväjuhlassa sotilaskodissa.

Lähtevä komentaja Juha Hollanti vakuutti olevansa kaikin puolin tyytyväinen joukkoihinsa ja aikaansa Sodankylässä. Hän kertoi kuulijoille, kuinka tekniikka kehittyä, mutta taistelun periaatteet eivät muutu. Maaston käyttö, suojautuminen, liike, yllätys,

painopiste, soturien taito ja joukon henki ovat edelleen ratkaisevia tekijöitä.

Näitä preussilaisen kenraalin ja sotateoreetikko Clausewitzin oppeja 1800-luvulta voidaan siis hyvin sovel-

taa myös drooneja vilisevillä taistelukentillä. Preussilaisesta kurista huolimatta Suomen jääkäreille korostettiin jo 110 vuotta sitten luovia ratkaisuja ja yksilön taitoja. Virtuoosimaista osaamista tarvittiin sekä komenta-

Komentajat Joutselän patsaalla: Vasemmalla everstiluutnantti Juha Hollanti, keskellä Jääkäriprikaatin apulauskomentaja eversti Jukka Vuorisalmi, oikealla everstiluutnantti Mikko Bäckström. Kuva: Markku Aherto

jilta että rivitaistelijoilta. Näin myös tänään. Suurimmaksi muutokseksi toimikaudellaan Hollanti mainitsee vahvan kansainvälistymisen ja suuret harjoitukset Natokumppaneiden kanssa. Oppeja annetaan ja otetaan vastaan muun muassa Ukrainan taistelukentiltä tutuilta drooni- ja miinasodankäynnissä.

Uusi komentaja Mikko Bäckström jakoi vuolaasti kehuja edeltäjänsä panoksesta Lapin jääkäreiden pääkouluttajana. Varsinaisia kehityskohteita hän ei näe, vaan aikoo seurata pataljoonansa menoa hetken ja ryhtyä pieniin teknisiin muutoksiin tarvittaessa.

Toki jo 6.6. Ruotsin Bodenissa aloittaneet Naton FNL-joukot asettavat vaatimuksia myös Sodankylään, missä muutos ei ole vielä erityisesti näkynyt totesi Jääkäriprikaatin apulaiskomentaja eversti Jukka Vuorisalmi.

Bäckström toi terveisiä Saksasta todeten, että Suomen puolustusvoimia arvostetaan Natoyhteisössä todella korkealle. Hän aikoo jatkaa edeltäjänsä hyvää työtä arktisen koulutuksen kehittäjänä käyttäen hyväkseen Saksasta saamiaan kokemuksia myös Ukrainan puolustustaistelusta.

Lopuksi

Miten jääkäriperinteen vaalija kokee vanhentuneensa? Viimeistään silloin, kun kadettiveljen poika aloittaa Lapin jääkäripataljoonan komentaja sinua 30 vuotta myöhemmin.

Aikaisempi varoitus tuli jo aikaisemmin, kun ensimmäinen kadettiveljeni vietiin jalkaväkimuseoon – onneksi ei vitriiniin, vaan museon johtajaksi.

Parolen lukijat toivottavat menestystä komentajille uusiin tehtäviin jääkäriperinteitä kunnioittaen.

Hollannin kanssa yhteistyö jääkäriperinteen vaalimisessa sujui mallikkaasti ja jääkäripuikon arvoisesti ja Bäckströmin lupauksiin luottaen yhteistyö silläkin saralla jatkuu – jääkärit kärkeen! ■

Lapin jääkäripataljoonan lipun luovutuksen johti JPR:n komentajan sijaisena eversti Jukka Vuorisalmi. Everstiluutnantti Juha Hollanti ottaa lipun vastaan luovuttaakseen sen edelleen everstiluutnantti Mikko Bäckströmille. Kuva: Jääkäriprikaati

Sotaretki Sallaan

Teksti Markku Aherto Kuvat Rainer Hiuspää

Lapin osasto järjesti yhdessä vapaus-soturien perinneyhdistyksen kanssa sotahistoriallisen retken Sallaan 25.7. Oppaana toimi prikaatikenraali, sotatieteiden tohtori, tietokirjailija, emeritus sotahistorian opettaja Pentti Airio, joka siirtyi Lapin osaston jäseneksi Helsingistä viime vuonna.

Matkalle osallistui yhteensä 46 henkilöä eri yhdistyksistä. Retken pääaiheena oli ruotsalaisten vapaaehtoisten rooli talvisodassa Sallan suunnalla. Tämän Svenska frivilligkåren (SFK) merkitys on yleisesti ottaen jäänyt melko vähälle huomiolle, mitä jälkin matkalla pyrittiin korjaamaan.

SFK:n perustaminen

Talvisodan syttyminen 30.11.1939 sai Ruotsin hallituksen julistamaan heti Ruotsin puolueettomaksi.

Julistautumista kuitenkin vastustettiin eri piireissä laajastikin. Sotilaiden joukossa käynnistettiin jo joulukuun -39 alussa sotilaallisten avustusten järjestäminen Suomelle. Perustetun ”Suomikomitean” tehtävänä oli järjestää rahoitus perustettaville vapaaehtoisjoukoille. Komitean jäsenet olivat osin olleet tukemassa Suomea jo 1918. Tämän seurauksena perustettiin 125 värväystoimistoa ympäri Ruotsia. Jääkärimajuri Ragnar Nordströmillä oli

merkittävä rooli asian edistämisessä.

Ruotsin hallituksen aluksi nuivasta suhtautumisesta huolimatta, saatiin päätös aikaiseksi lähettää noin 8000 asevelvollista ja 400 upseeria vapaaehtoisjoukkona Suomen avuksi pääosin helmikuun lopulla 1940 kolmena eri ryhmänä.

Ruotsalaisten aloitteellisuuden tuloksena perustettiin Norjassa samankaltainen, mutta pienempi järjestelmä, jonka värväämät reilut 700 vapaaehtoista liitettiin SFK:iin.

SFK:n kokonaistappiot talvisodan lopussa olivat 26 kaatunutta, 39 haavoittunutta ja 10 kadonnutta.

Ryhmäkuva Joutsijärvellä museoidun bunkkerin edessä. Tyytyväistä porukkaa. Bunkkeri on osa välirauhan aikana rakennettua Salpalinjaa.

Mäntyvaara

Legendaksi muodostuneet Mäntyvaaran taistelut käytiin 20.12.1939. Kyseisenä talvipäivänä Neuvostoliiton 596. jalkaväkirykmentin I pataljoona hyökkäsi jalan suomalaisen ErP17:n selustaan vallaten Mäntyvaaran laen tavoitteenaan katkaista Kemijärven ja Sallan välinen tieosuus.

Lopulta hyökkäys torjuttiin ja neljän tunnin taistelujen tuloksena Mäntyvaara vallattiin takaisin vastahyökkäyksellä käsiasein ja lopulta puukoin ja pistimin.

Rohkeasta hyökkäyksestä lumiseen rinteeseen koitui suomalaisille vain 17 miehen tappiot, kun samaan aikaan neuvostojoukot menettivät 300 sotilasta ja noin 400 erilaista asetta. Aseet tulivat vajaasti varustetuille suomalaisjoukoille todelliseen tarpeeseen.

Alueen suomalaisjoukkoja johti jääkärieverstiluutnantti Vilho Roininen. Mäntyvaaran taistelun voitto oli hyvinkin tärkeä este neuvostojoukkojen suunnitelmaan Suomen katkaisemiseksi.

Märkäjärvi

Ruotsalaiset ja norjalaiset vapaaehtoiset suorittivat helmikuussa hiihtomarssin 60 km Kemijärveltä kohti Sallaa ottaakseen rintavastuun osasto Roiniselta. Everstiluutnantti Magnus Dyrssen otti joukkoineen rintavastuun 28.2. nykyisin Paikanselkänä tunnetussa maastonkohdassa Märkäjärven lähellä kahden SFK:n ryhmän voimin. Kolmatta ryhmää muodostettiin samaan aikaan Kemissä. SFK:n III Ryhmä ehti rintamalle aivan sodan viimeisinä päivinä.

Ruotsalaiset menettivät komentajansa, everstiluutnantti Dyrssenin, venäläisten tykkituleen etulinjan tarkastusmatkallaan jo 1.3. Tappioita vapaaehtoiset kokivat aivan talvisodan viimeisenä päivänäkin, jolloin venäläiset ampuivat kiivaasti tykistöllään ja suorittivat hyökkäyksiä hävittäjillään ruotsalaisasemiin.

Märkäjärvellä (Paikanselässä) rintamalinjat kulkivat lähimmillään 50 metrin päässä toisistaan, joten

voidaan todeta vihollisen olevan jo todella lähellä. Hangen sisällä ryömiin mentiin aseisiin ja suoja-asemiin. Vaikka SFK:n sotureilla oli hyvät varusteet (paremmat kuin suomalaisilla), eivät he olleet tottuneet talvitaisteluun – paleltumia tuli.

Termusaapa

SFK:n joukot eivät liiemmälti hyökkäilleet, mutta asemien vakiinnuttua Märkäjärvellä, suoritettiin tiedusteluretkiä kummallekin puolelle rintamalinjoja.

Yksi hurjimmista ruotsalaistempuista oli luutnatti Grafströmin koukkaus Termusaavalle noin 30 kilometrin hiihdon päähän asemistaan. Joukko päätyi venäläisten saartamaksi aavan keskellä olevalle ainoalle kumpareelle, josta onnistui yllättävän pienin tappioin perääntymään ja murtautumaan takaisin.

Sodan ja jälleenrakennusajan museo

Sallassa tutustuimme kunnan ylläpitämään museoon, jossa on esitetty

Muistokiven teksti Märkäjärvellä: POHJOLAN VAPAUDEN JA RUOTSIN KUNNIAN PUOLESTA. Ruotsalaiskomentaja Magnus Dyrssen kaatui etulinjassa 1.3.1940. SFK:n värväystoiminnassa käytetty lausahdus "Finlands sak är din" – toteutui valitettavalla tavalla. Kun taas muutoin Ruotsissa yleisesti tukea osoitettiin "Finlands sak är vår".

Pentti Airion eläväinen huumorilla sävytetty esiintyminen piti kuulijat valppaina. Kuvassa hän vetää maxim konekiväärin liikkuvat taakse. Tarina kertoo, että Mäntyvaaran puolustajissa oli tunnettu kommunisti kk-ampujana ja oli vähän epäilty, miten mies suhtautuu venäläisiin. Kun venäläiset sitten lähestyivät asemia, veti soturi liikkuvat taa todeten "nyt saa ryssä tulla!" Isänmaata puolustivat kaikki.

Sallan alueen sota- ja paikallishistoriaa. Todettakoon lyhyesti, että kannattaa tutustua ja varata siihen pari tuntia aikaa.

Joutsijärvi

Paluumatkalla pysähdyimme tutustumaan paikallisen aktiivisuuden ansiosta kunnostettuun betonibunkkeriin, joka itsessään toimii museona. Bunkkereita rakennettiin viisi välirauhan aikana. Yhteen bunkkeriin meni noin 400 kuutiota betonia ja yli 10 tonnia rautaa. Näistä yksi on kunnostettu ja näytillä Salpalinjan pohjoisimpana betonirakennelmana.

Miksi sitten bunkkerit rakennettiin Joutsijärvelle? Olihan venäläiset talvisodassakin päässeet Mäntyvaaraan ja Pelkosenniemen kupeelle ohittaen jo Joutsijärven, niin nyt varauduttiin, ettei ainakaan tätä kautta Suomea katkaista. Stalinkin tiesi tämän.

Lopuksi

Matka oli antoisa – kiitos huippuoppaamme Pentti Airion. Mukana olleet antoivat matkan johdolle huippuar-

viot, eivätkä sotilaskodin maistuvat maastokahvit ainakaan heikentäneet arviota. Muutama uusi jäsenkin liittyi osastoomme ja muutoinkin JP27:n perinteet tuotiin matkalla hyvin esille.

Suuren arvostuksen ansaitsevat Kemijärven ja Sallan reserviläiset,

jotka talkootyöllään ovat pitäneet yllä ja hienossa kunnossa tutustumiskoh-
teemme. ■

Kiitos kaikille asianosaisille!

Mukana oli historiasta kiinnostuneita ympäri Suomen. Kauimmaisesta Helsingistä. Kuvassa oululaiset Juha-Veli ja Ari Karjalainen kertaavat oman sukunsa sotahistoriaa Sallan suunnalta ja kyselevät tarkennuksia Pentti Airiolta.

SUOMEN JÄÄKÄRIMUSEO

KAUHAVA

*“Me jääkärit
uskoimme yhä.”*

Tervetuloa perehtymään
jääkärihistoriaan jääkäreiden
omassa museossa!

Suomen Jääkärimuseo

Jääkärintie 80, 62420 Kortesjärvi,
puh. 040 148 4420.
Lisätietoa [www.kauhava.fi/
jaakarimuseo](http://www.kauhava.fi/jaakarimuseo)

Vänrikki Nikke Pärmi,
kuva: Härmä-Seura ry

Hammelburgin varuskunta täytti 70 vuotta

Teksti Pertti Laatikainen Kuvat Juuso Siltanen

Saksassa järjestettiin 28. jalkaväkipäivät 7.–9.7.2026. Tilaisuus oli perinteistä juhlavampi, kun samalla vietettiin vuonna 1956 Hammelburgiin perustetun varuskunnan 70-vuotista taivalta. Tilaisuuden järjestelyistä vastasivat Bundeswehrin Jalkaväkikoulu ja Saksan Jalkaväkiliitto.

Suomesta osallistui Jääkärisäätiöstä allekirjoittaneen lisäksi kommodori

(evp) Arvi Tavaila, JP27 perinneyhdistyksestä kapteeni (res) Pekka Sillanpää, puolustusvoimista jalkaväen tarkastaja eversti Ari Mure, Jalkaväkikoulun johtaja everstiluutnantti Markku Saarelainen sekä suomalaisia reserviläisiä.

Suomalaiset reserviläiset kantoivat lippuvartiossa jääkärilippua. Jääkärilippu tuotiin paikalle ensimmäistä

kertaa, koska Saksan Jalkaväkiliiton muutama vuosi sitten vihitty lippu oli myös paikalla.

Tilaisuudessa palkittiin Saksan Jalkaväkikoulun entinen komentaja ja tuleva Jalkaväkiliiton puheenjohtaja ja prkenr (evp) Michael Matz Suomen Valkoisen Ruusun komentajamerkillä sekä väistyvä Saksan Jalkaväkiliiton

Suomalaiset Jalkaväen muistomerkillä. Kuvassa: prkenr Pertti Laatikainen, prkenr Andreas Steinhaus, kmdri Arvi Tavaila, ev Ari Mure, evl Markku Saarelainen ja kapt Pekka Sillanpää.

puheenjohtaja kenrm evp Josef Blotz pienoisjääkäripatsaalla. Samassa yhteydessä Perinneyhdistyksen hallituksen jäsen ja Helsinki-Uusimaa osaston puheenjohtaja Pekka Sillanpää palkittiin Saksan Jalkaväkiliiton kunniamitalilla pitkäaikaisesta yhteistyöstä saksalaisten aseveljien kanssa.

Suomalaiset reserviläiset osallistuivat perinteiseen ampumakilpailuun. Tästä on kirjoitus erillisessä artikkelissa.

Seuraavat jalkaväkipäivät järjestetään heinäkuun toisella viikolla vuonna 2027.

Saksan jalkaväkiliiton puheenjohtaja kenrm Josef Blotz vastaanotti jääkäripienoispatsaan.

Puolustusasiamies Juhapekka Rautava luovutti pkenr Josef Matzille Valkoisen Ruusun Komentajamerkin.

Reserviläiset Nato-koululla Oberammergaussa. Taustalla näkyy nenäkäs vuorenhuippu, johon moni kurssilainen tulikasteena kiipeää.

Reserviläiset ampumassa ja Nato-koululla

Teksti Pekka Sillanpää Kuva Juuso Siltanen

Perinteisesti suomalainen ampumajoukkue osallistui Hammelburgin jalkaväkipäiville, koostuen neljästä reserviläisestä ja jääkäriperinteen vaalijasta: Pekka Sillanpää, Jukka Lindfors, Teemu Lahtinen ja Juuso Siltanen.

Ammunta oli ennestään tutuilla aseilla, saksalaisten palveluspistoolilla ja -kiväärillä seisten, polvelta ja makuulta. Ammuntaa on tehty moninakin vuosina, mutta nyt osa aseista oli poikkeuksellisenkin paljon osumaltaan pielessä.

Paikalliseen tyyliin aseesta kerrotaan sen osumakohta, ja ampujan on itse sen perusteella tähdättävä esimerkiksi pisteeseen kolme kello kymmenen suunnassa, joka siirtäisi osuman

Saksan huipulla Zugspitzellä. Kuvassa myös pitkäaikainen reserviystävä Drabinski.

napakymppiin. Tästä tilanteesta ja aika vaikeasta laukaisusta nyt saksalaiset itsekkin valittivat. Tietenkin, tilanne oli sama kaikille, kun käytössä oli vain yksi rata kaikille joukkueille. Ja niillä aseilla pitää pystyä ampumaan mitkä kulloinkin käyttöön saadaan.

Joka tapauksessa Saksassa kiväärillä ampuminen on aina ilo, kun joka ampumapaikalla on optiset maalilaitteet kuvaamaan osumat ja siten säästämään aikaa, vaikka valvonta onkin aina henkilökohtaista, ja sikäli runsaasti resursseja tarvitsevaa.

Itse jalkaväkipäivien tapahtumaa oli muutettu sen verran, että enää ei pääpäivän iltana ampumajoukkueita

kutsuttu "paraatikentälle" palkintojenjakoon ja täydelliseen tulosten julkistukseen, vaan ainoastaan eri sarjojen voittajat mainittiin ja palkittiin seuraavana aamuna seppelleenlaskun yhteydessä. Näin ollen meidän sijoituksemme on edelleen tuntematon. Tosin tuskin niin korkea, että josko sitä mahdamme tulla selvittäneeksi-kään.

Oheisohjelmanä lähdimme tapahtuman jälkeen käymään tällä kertaa syvällä kauniissa Baijerin sielussa. Merkittävin vierailukohde oli Oberammergaun Nato-koulu, johon saimme kutsun Reserve Forces Integration Course -kurssin vetäjältä majuri Tokerilta. Hän ystävällisesti

esitteli koulun historiaa ja julkisia tiloja. Vaivannäöstään hän sai meiltä mitä runsaimmat kiitokset. Koulussa järjestetään monia kansainvälisiä kursseja viikoittain. Meiltäkin Puolustusvoimien henkilökuntaa koulutautuu siellä lukuisa määrä vuodessa.

Toisena kiinnostavana asiana Saksan näkökulmasta kävimme maan korkeimmalla vuorella Zugspitzellä, ja samalla myös muutaman askeleen Itävallan puolella. Vaikuttavat rakennelmat on taas osattu tehdä, ja ihmis-massaa on mukavasti. Kiinnostuneille Saksan matkaajille voimme myös erikoisesti suositella vierailukohteeksi sympaattista keskiaikaista kaupunkia Rothenburg ob der Tauber. ■

Kirjallisuutta • toimittanut JUKKA KNUUTI

Konekiväärin taival erikoismiesten aseesta sotavanhukseksi

Jalkaväen viikate

konekivääri Suomen sodissa

Simo Liikainen

382 sivua. Bazar 2025

Konekivääri on suomalaisille tuttu ase Väinö Linnan romaanista Tuntematon sotilas. Niinpä Simo Liikasen konekivääristä kertova tietokirja on kiinnostava ja odotuksia herättävä.

Konekivääriä luonnehdittiin alkujaan niin julmaksi aseeksi, että sen pelkkä olemassaolo lopettaisi sodat. No, eihän siinä niin käynyt. Ensimmäisessä maailmansodassa konekivääri oli tehokas ja pelottava ase, vaikka sen taktinen käyttö oli nykykatsannossa puutteellista.

Konekiväärin – ja erityisesti Suomessa laajalti käytetyn Maximin – syntähistoria tulee käydyksi hyvin läpi. Konekiväärin papattivat suomalaisten käsissä myös Espanjan sisällissodassa sekä toisen maailmansodan aikana itärintamalla suomalaisten SS-miesten käsissä.

Kirjasta käy kiinnostavasti esille konekiväärin kehitys erikoismiesten huipputeknisestä sotakoneesta jälkeen jääneeksi sotavanhukseksi. Vapaussodassa kk-miehet olivat arvostettuja erikoismiehiä rintaman kummallakin puolella, ja ase oli käytännössä parasta,

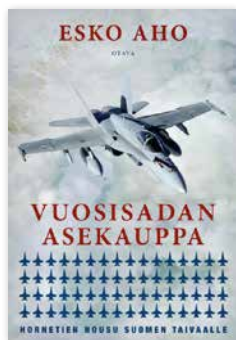
mitä harvojen tykkien ohella rintamalta löytyi.

Konekivääri oli parhaimmillaan puolustuksessa, ja suomalaisen konekiväärin kulminaatiopiste oli talvisota. Jatkosodan lopulla konekivääri oli jo vanhentunut, koska puna-armeijan doktriini ja kalusto olivat kehittyneet huomasti sotien aikana. Nyt idästä tulitiin raskailla panssarikiiloilla eikä jalkaväkikimassat edellä.

Antaessaan paljon tilaa konekiväärin rimien rintamakokemuksille Liikainen joskus selostaa taisteluiden yleistä kulkua liiaksi. Sivuille kuitenkin tiivistyy kirkkaasti konekiväärin roolin dramaattinen muutos vain muutaman vuosikymmenen aikana.

Seppo Simola

Kiintoisa muistelu Hornet-hankinnasta

Vuosisadan asekauppa **Hornetien nousu Suomen taivaalle**

Esko Aho

91 sivua. Otava 2021

Osuipa käteen kirjanen, jonka Esko Aho on kirjoittanut Hornet-hankin-

nasta 1990-luvun alussa. Aho oli silloin pääministerinä tapahtumien keskipisteessä. Aho laati kirjasensa 2021, kun oltiin valmistautumassa uuteen vuosisadan asekauppaan, F35-hävittäjien hankintaan. Sen pohjustukseksi oli Ahon mielestä selvitettävä Hornet-kaupan synty.

Kirja paljastaa, että Esko Aho on kiinnostunut ilmailusta. Niin paljon tietoa Ilmavoimien ja sen koneista teksti sisältää.

Suomessa oli siihen asti ollut ruotsalaisia Drakeneita ja neuvostoliittolaisia MiG 21bis hävittäjiä. Maailma oli muuttunut niin paljon, että neuvostokone voitiin pudottaa pois. Se tehtiin speksien luettelolla, jossa ensimmäinen kohta oli ”kevyt yksimoottorinen hävittäjä”. Tarjolla olleet MiG 29 Ja

Suhoi 27 olivat kaksimoottorisia. Aho ei näytä tienneen tätä lentäjien juonta. Minulle sen kertoi Ilmavoimien silloinen komentaja Pertti Jokinen. Tuo ”kevyt yksimoottorinen hävittäjä” johti arvailijoita harhaan. Niinpä Ruotsin radiokin kertoi ensin Suomen hankkivat F-16 hävittäjän

Eduskunta hyväksyi hankinnan äänin 99–68, 17 tyhjää. Hankintaa vastustivat vasemmistoliitto ja vihreät sekä enemmistö SDP:stä. Loput äänestivät tyhjää, Samoin muutama kepulainen äänesti tyhjää. Lienevätkö poliitikot viisastuneen, sillä F 35-hankintaa vastusti vain pari vasemmistoliittolaista.

Jukka Knuuti

Väinö Tannerin ja Risto Rytin synnit anteeksi

Sotien syyllisyys **Jälkiviisaassa tarkastelussa**

Lasse Lehtinen

372 sivua. Otava 2026

Tuosta kaikesta on ystäväni Raimo Partanen vuosikymmenien kuluessa sopivassa tilanteessa kiihkottomasti toivonut: antakaamme sotasyllis-

ten synnit anteeksi. Raimon isä oli se Helios-valokuvausliikkeen perustajaomistaja Eino Partanen, joka pani tuomioiden julistamisen jälkeen näyteikkunansa tuomittujen kuvat ja kynttilät. Pian poliisi peitti ikkunan ja Partanen pantiin syytteeseen, mutta vapautettiin, vaikka vaati mahdollisimman kovaa tuomiota.

Kirjailija, tohtori Lasse Lehtisen 52. kirja antaa ymmärtää, että sotasyllisten ja Suomen rankaiseminen oli yhtä paljon liittoutuneiden – sodan voittajien – määrätietoinen halu kuin omien suomalaisten intohimo kostaa maamiehilleen. Jostakin merkellisestä syystä O.W. Kuusisen ja häneen Suomessa uskoneiden aatetovereittensa julmimmat tavoitteet eivät toteutuneet. Taannehtivien lakien voimalla toteutuneessa sotasyllisyysoikeudenkäynnissä ei ollut lupa muistuttaa talvi-

sodasta eikä ns. Molotov-Ribbentrop-sopimuksesta.

Josif Stalin halusi turvata Suomen tehokkaana sotakorvausten maksajana, pitää kotikommunistimme aisoissa ja suojata kunnioittamansa marsalkka Mannerheimin kohoamasta kansakuntamme marttyyriksi. Olemmeko jo valmiit entistä selväsanaistemmin irtisanoutumaan liittoutuneiden – etenkin Neuvostoliiton – epäoikeudenmukaisesta menettelystä?

Lasse Lehtisen kirja on sen luokan kunnianosoitus ja synninpäästö varsinkin Väinö Tannerille ja Risto Rytille, että on mielenkiintoista seurata, kuinka kaikkiin kolmeen epäilevästi suhtautuvat sanansa asettelevat.

Markku Jokipii

Hybridioperaatioiden nykyisyyttä ja tulevaa

Ilkeyksiä, sabotaasia, hyökkäyksiä

Venäjän hybridisota Suomea ja länttä vastaan

*Iida Hallikainen,
Jukka Savolainen*

314 sivua. Otava 2025

Turvallisuuspolitiikkaan erikoistunut toimittaja Iida Hallikainen kertoo journalistin sujuvuudella Suomeen kohdistuneista hybridioperaatioista alkaen vuoden 2012 lasten huostaanottokiistasta. Suomi oli jo silloin hybridivaikuttamisen kohteena, vaikka termiäkään ei vielä ollut olemassa.

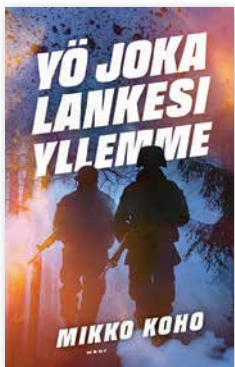
Hallikainen etenee kommodori (evp.) Jukka Savolaisen kanssa vuorovedoin. Savolainen on tullut tunnetuksi Euroopan hybridiuhkien osaamiskeskuksen johtajana, ja hänen käsialaansa ovat lyhyet yhteenvedot ja analyysit Hallikaisen tekstijaksojen jälkeen. Hallikainen käyttää runsaasti haastattelusitaatteja. Lähteinään hänellä on tapahtumien ytimessä päätöksiä tehneitä johtavia poliitikkoja. Savolaisen roolina on tehdä tapahtuneesta sotilasasiantuntijan johtopäätöksiä ja luodata tulevaa.

Kirja auttaa ymmärtämään hybridi-vaikuttamista antaen työkaluja kohdata tulevia vaikutusyrityksiä. Olemme nähneet vasta osan Venäjän hybridi-keinoista. Teos kertoo myös lainsäädännön kehittymisestä sekä viranomaisten ja valtionjohdon toimista. Demokratiat ovat kaikessa jähmeydessään yleensä askeleen jäljessä ketteriä autokratioita.

Tulevaisuustarkastelun kohteena on erityisesti Kiina ja sen suhde Venäjään. Maat hyötyvät keskinäisestä yhteistyöstä, mutta pinnan alla kyttee kiistoja. Maailmanpolitiikan suuntaa määrännee pitkälti se, mitä Kiina tekee Tyynen meren suunnalla ja mitä Venäjä maailman huomion ollessa Kiinan toimissa.

Seppo Simola

Panssarisotaa Kymenlaaksossa

Yö joka lankesi yllemme

Mikko Koho

477 sivua. WSOY 2025

Romaanin tapahtuma-aika on lähitulevaisuus. Presidentit Stubb, Trump ja Putin ovat edelleen vallassa, mutta

Suomen hallitusta johtaa pääministeri Antti Lindtman. Poliittiset kuviot ovat kuitenkin vain taustalla tapahtumien vyöryessä tiiviisti rintamalla ja sodan arjessa Kymenlaakson kesäisessä ja talvisessa maastossa. Tapahtuma-aika on noin vuoden mittainen.

Kohon esikoinen on kollektiiviromaani Tuntemattoman sotilaan tavoin. Tapahtumia kuvataan panssarijääkärijoukkueen kontekstissa yksittäisten sotilaiden kautta. Romaanissa on joukko keskushenkilöitä, joista kukaan ei nouse selkeäksi päähenkilöksi. Alussa runsas henkilögalleria tuntuu sekavalta, mutta hahmot ehtivät tulla tutuiksi yli 450-sivuisen romaanin mittaan.

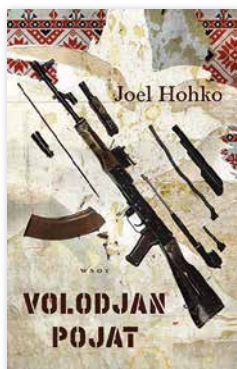
Keskushenkilöitä ovat nuoret ja nuorehkot reserviläiset. Joukkueen henkistöön kuuluu tietenkin myös naisia.

Etnisesti ja yhteiskunnallisesti laaja henkilögalleria antaa kirjailijalle mahdollisuudet kuvata sodan vaikutuksia yksilöihin hyvin monipuolisesti. Suru menetetyistä palvelustovereista ja heidän muistonsa leijuvat usein varjona leirinuotion yllä ja sotilaiden mielissä.

Sota on julmaa ja raakaa – sitä kirja ei peittele. Yksi lävistävä teema on syllisyys. Teos ei ole kiiltokuvamainen sankaritarina suomalaisista, jotka lyövät maahan tunkeutuneet venäläiset kuin ohimennen. Sodan rujous ja sen vaatimat uhrit eivät jää kenellekään epäselviksi. Analogia Ukrainan sotaan on paikoin hyvin ilmeinen mukaan lukien siviilien kärsimykset ja tuhotut kodit. Romaanin ote on hyvin realistinen.

Seppo Simola

Putinin pojat Ukrainan erikoisoperaatiossa

Volodjan pojat

Joel Hohko

481 sivua. WSOY 2025

Kirjan päähenkilö on Suomessa asuva venäläinen mies. Hän on kaksoiskansalainen ja on suorittanut Suomessa varusmiespalveluksen ja oikeastaan

ajautuu varusmiespalvelukseen myös Venäjällä.

Alokkaan asema Venäjän armeijassa on varsin kurja, sillä vanhemman ikäluokan varusmiehet simputtavat tai paremminkin rääkkäävät nuorempiaan sääliä. Päästäkseen sorretusta asemasta, mies ryhtyy sopimussotilaaksi. On ollut lupailuja, ettei sopimussotilasta lähetä Ukrainaan, mutta sinnehan mies lopulta päätyy.

Volodjan pojat tarkoittaa Putinin poikia ja kirjoittaja Joel Hohko on suomalainen ammattisotilas. Sen huomaa tekstistä, sillä kaikki sotilaselämään ja aseisiin liittyvät yksityiskohdat ovat paikoillaan ja vailla virheitä.

Jos on venäläisen varusmiehen elämä kurjaa, niin myös venäläisen rintamamiehen elämä Ukrainan rintamalla surkeaa. Hohkolla ei ole tietystikään

ensikäden tietoa Ukrainan rintaman olosuhteista, mutta hänen tarinansa venäläisen taistelijan on hyvin uskottavan tuntuinen.

Kuten neljän vuoden lähes tuloksettomasta taistelusta voi päätellä, sotaa johdetaan huonosti: Jotkut esimiehet ovat jatkuvasti juovuksissa ja miehetkin aina kun viinaa on saatavissa. Viinaa tai huumeita.

Volodjan pojat on synkkää luettavaa. Menossa on sodan ensimmäiset kuukaudet, sillä nyttemmin taistelukentän valtiaksi kutsutut droonit puuttuvat kuvasta kokonaan.

Kirjan kerronta tuo hieman todellisuutta tiedotusvälineiden varsin kiviin uutisteksteihin.

Jukka Knuuti

Pilke silmäkulmassa – kiitos jälkiviisauden

Lähteltä piti

Kansakunnan hurjat hetket

Lasse Lehtinen

496 sivua. Otava 2025

Kaiketi johtuen savolaisuudesta, Lasse Lehtisen vapaalla kädellä kirjoittamaan on liittynyt usein vankan tiedon sivumauste, huumori. Sitä eivät kaikki

huomaa, ja siksi tähän pääasiassa itsenäisen Suomen fragmentaariseen historiaan liittyy perusvaatimus. Taustatiedot on osattava, jotta voi hymyillä samoille asioille kuin Lehtinen itse. Sen sijaan Lehtisen vasemmat aatoverit, sosialistit eivät hymyile, vaikka ymmärtävät toki. Niin kovalla kierteellä kirja lähettää verbaalisia laukauksiaan historiastamme.

Esimerkiksi Urho Kekkosen pahan kilpailijan, K.A. Fagerholmin heitto, jossa tämä suosittelee Kekkoselle ratsastajapatsasta: Kekkonen ratsastaa hevosen Paasikivi. Tai kun punaiset pilailivat Mannerheimin kielitaidolla: ”Minä keitän täitä, te Soome jägärit. Te olette auttanut minut Lahtis ja Varkausis.”

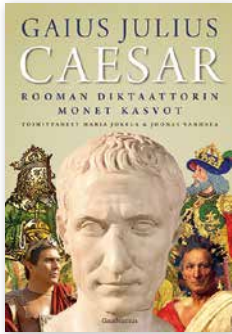
Hirtehisyydessään ”Lähteltä piti” on anekdoottikokoelma, jonka opiskellut kykenee ylläpitämään iloista sanan-

vaihtoa. Väärässä seurassa silmä voi kyllä tulla mustaksi. Sopii myös ihmetellä, mikä se Lehtisen oma sosialidemokratia, saati sosialismi oikein käytännön tasolla oli, vaikkapa suometumisen vuosina. Nuo vuodet olisivat Lehtisen mukaan saaneet jatkoa, jos Venäjä olisi onnistunut Ukrainan valtaamisessaan ja ukrainalaisten poistamisessa omilta mailtaan:

”Kautta historian pienillä valtakunnilla on ollut taipumus katsoa muualle, kun isojen armeijat ovat onnistuneet sodissaan... Kulloinkin puolustusvoimien ylipäällikkö puhuisi edelleen pontevasti Nato-option alati oleellisesta merkityksestä Suomen turvallisuudelle”.

Markku Jokipii

Yksinvaltiaskin voi koitua aikojen ajopuuksi

Gaius Julius Caesar

Rooman diktaattorin monet kasvot

toimittaneet Maria Jokela ja Joonas Vanhala

394 sivua. Gaudeamus 2025

Totta se vain on: pieni Suomi kouluttaa ja kasvattaa tavattoman osaavia tut-

kijoita. He valistavat meitä jopa kaukaisten maiden, kulttuurien ja niiden merkkihenkilöiden elämästä. Kaikkihan toki tiedämme jotakin hallitsijasta Gaius Julius Caesarista (100 eaa – 44 eaa), mutta nyt vasta käsityksemme hänen vaikutuksensa laaja-alaisuudesta valkenee. Caesar oli paitsi Egyptin yksinvaltiassakin Kleopatran rakastettu myös latinan kielen yksiä pelastajia, valtakuntansa laajentaja, joka murhattiin julkisesti. Hänen hahmonsaa haarahtuu ajatuksissamme niin hyvään kuin pahaan, totuuden sirpaleisiin ja taruun.

Suomalainen asiantuntijajoukko kääntää kivet ja kannot Caesarin ympäriltä, häntä edeltävältä ajalta ja hänen jäljiltään. Ei ihme että tämä historian merkkihenkilö on toiminut inspiraatiolähteenä niin teatteriin,

elokuviin, musiikkiin – jopa sarjakuviinkin. Selitys on ymmärrettävä: rakkaussuhteet, sodat, juonittelut, lahjonta, sankaruus, jumaluskomukset ja heikkoudet – lopulta kohtalonsakin. Kaikki tuo on juuri sitä, mistä jo William Shakespeare aikoinaan aloitti.

Kaiketi suurimman kiitoksen ansaitsevat Caesarin tuotannosta meidän aikoihimme saakka säilyneet harvat teokset, joiden perustalta kirjailijafilosofi Plutarkhos osasi luoda oman avainteoksensa ”Kuuluisien miesten elämäkertoja” vuodelta 115 jaa. Siitä oikeastaan kaikki kannattaisi aloittaa. Se antoi sysäyksen mahtihahmoja kohtaan yhä tuntemaamme mielenkiintoon, Caesariin yhtenä heistä.

Markku Jokipii

Jääkärisäätiö

Jääkärisäätiö myöntää avustuksia ja apurahoja jääkäriaiheiseen tai jääkäriperinteen vaalimiseen liittyvään tutkimukseen, toimintaan, tapahtumaan tai esim. kirjan kirjoittamiseen tai taiteellisen teoksen tuottamiseen. Avustuksia voivat hakea yhteisöt, ja apurahoja henkilöt tai tekijäryhmät.

Kirjalliset hakemukset kevään jakoon 1.3. ja syksyn jakoon 1.11. mennessä. Hakemukset ja tiedustelut osoitetaan säätiön asiamiehelle: Jukka Eklin, jukka.eklin@gmail.com ja 0405651412.

Hyvät jääkäriperinteen vaalijat

Parole syntyy vapaaehtoisvoimin ja kaipaa artikkeleita. Jos sinulla on juttuideoita, ota yhteyttä päätoimittaja Mikko Ilkkoon sähköpostitse: parole.lehti@outlook.com. Lisäksi jäseniä pyydetään toimittamaan sähköpostiosoitteensa kansliaan yhteydenpidon parantamiseksi: kanslia@jp27.fi

JÄSENPALVELUN MYYTÄVÄT TUOTTEET

	Hinta eur.		Hinta eur.
Onnittelu- ja suruadressit		Hopeiset 27-kalvosinnapit	160
Ilman tekstiä	10	Hopeinen 27-riipus ketjulla	160
Kirjoitettuna ja toimitettuna	15	Hopeinen 27-rintakoru	160
		Hopeinen 27-rannekoru	130
Kortit		JP27 100 juhلامerkki	27
Jääkärilippu -kortti (neliö)	1	Hohenlockstedt juhlamitali	20
Jääkärimerkki -kortti (neliö)	1		
Suomen jääkärit – Finlands Jägare -kortti	1	Kirjat	
Jääkärien tulo Vaasaan Arcturuksella -kortti	1	Suomen jääkärit – Itsenäisyytemme karkijoukko	50
Jääkärilippu 2-osainen ja kuori	2,50	Jääkäreiden elämäntyö -Itsenäisyyden puolesta (suomi, ruotsi, saksa, englantia ja latvia)	10
Onnittelukortti jääkärimerkillä ja kuori	2,50		
Postikorttisarja (5 kpl)	5	Muut	
Merkit, mitalit ja korut		Jääkäreiden testamentti, kehystetty (suomi, ruotsi)	22
Jääkäripienoismerkki, neula (erill. hakemuksella)	110	Jääkäreiden testamentti, ei kehystä (suomi, ruotsi)	8
Jääkäripienoismerkki, riipus (erill. hakemuksella)	110	Jääkärimuki	10
Perinneyhdistyksen jäsenmerkki	15	Puukko, käyttö	80
Verestänne versoi vapaus- mitali	10	Puukko, lahja	150
Fallna för friheten- mitali	10	Jääkärihautamerkki	90
		Jääkäripienoispatsas (erillisellä hakemuksella)	300
		Kirjeensulkija -merkki	2,50

Tilaukset Jääkärikansliasta: Döbelninkatu 2, 00260 HELSINKI • Puh. 050 377 8845 • sähköposti: kanslia@jp27.fi
Toimitamme tuotteet kerran viikossa. Hintoihin lisätään postikulut. Tuotteet voi myös noutaa Jääkärikansliasta.

PAROLE

Päätoimittaja – Chefredaktör

Mikko Ilkko
parole.lehti@outlook.com
Taitto Kirsi Rasinen

Perinneyhdistyksen kotisivut: www.jp27.fi

Facebook: www.facebook.com/jaakaripataljoona27

Instagram: www.instagram.com/jp27.fi

Lehti ilmestyy 4 numeroa vuodessa:

maalis-, kesä-, syys- ja joulukuun alussa.

Hinta 20 €/vsk

4 numerus i året, 20 €/årg

Verkkoviestintävastaava Juuso Siltanen, juusosiltanen@outlook.com

JÄÄKÄRISÄÄTIÖ – JÄGARSTIFTELSEN

Puheenjohtaja – Ordförande

Laatikainen Pertti

Varapuheenjohtaja – Viceordf

Jordan Kari

Asiamies – Ombudsman

Eklin Jukka

Jäsenet – Medlemmar

Berg Marjatta

Elomaa Juhani

Hakkarainen Arno

Häyry Tomas

Jaakkola Janne

Kesseli Pasi

Tavalla Arvi

Välimäki Pasi

JP27:N PERINNEYHDISTYS ry

FÖRENINGEN JB27:S TRADITIONER RF

Hallitus – Styrelse

Puheenjohtaja – Ordförande

Valtonen Vesa, PY

Varapuheenjohtaja – Viceordf

Hakola Terhi, E-P

Jäsenet – Medlemmar

Ainasoja Mauno, P-P ja KAI

Kyrövaara Hannu, SAT

Latvala Raimo, VAA

Lerkki Seppo, V-S

Mattila Marita, E-P

Miettinen Helena, HKI-UUS

Rantanen Sami, PIRK

Sillanpää Pekka, HKI-UUS

KANSLIA: avoinna tiistaina ja keskiviikkona 9.00–15.00, muutoin sopimuksen mukaan. Toiminnanjohtajan Marko Maaluodon tavoittaa kanslian numerosta 050 377 8845 ja sähköpostitse kanslia@jp27.fi

Kansliet: öppet på tisdag och torsdag 9–15, andra tider enligt överenskommelse. Verksamhetsledare Marko Maaluoto är anträffbar på kansliet på nummer 050 377 8845 och per epost kanslia@jp27.fi

Jalkaväkipäivien yhteydessä laskettiin Jääkärisäätiön ja JP27:n perinneyhdistyksen seppeli Hammelburgissa.
Kuva: Juuso Siltanen

